Radosław Marzęcki
Instytut Filozofii i Socjologii UP

ORIENTACJE IDEOLOGICZNE LUDZI MŁODYCH: AUTOIDENTYFIKACJE NA SKALI LEWICA-PRAWICA A ICH POGLĄDY, PRZEKONANIA I WARTOŚCI

Szczegółowy opis zmiennych, składających się na orientacje ideologiczne respondentów

EKONOMIA

[świadczenia społeczne]

Oceń: państwo_świadczenia

	1	2	3	4	5	
Państwo powinno zapewnić obywatelom bezpłatny dostęp do świadczeń społecznych, takich jak opieka zdrowotna, szkolnictwo itp.	○	○	○	○	○	Obywatele sami powinni dbać o zapewnienie sobie ochrony zdrowia, możliwości kształcenia dzieci itp.

[podatki]

Oceń: podatki

	1	2	3	4	5	
Osoby dużo zarabiające powinny płacić wyższy podatek od dochodów	○	○	○	○	○	Wszyscy powinni płacić jednakowy podatek od dochodów

[wydatki socjalne]

Oceń: wydatki_socjalne

	1	2	3	4	5	
Lepiej jest, kiedy otrzymujemy dodatkowe pieniądze od państwa na konkretne cele, ale płacimy wyższe podatki	○	○	○	○	○	Lepiej jest, kiedy płacimy niższe podatki i sami możemy zdecydować, na co wydać zaoszczędzone pieniądze

[minimalne wynagrodzenie]

Oceń: minimalne_wynagrodzenie

	1	2	3	4	5	
Minimalne wynagrodzenie powinno być z góry określone przez państwo	○	○	○	○	○	O wysokości wynagrodzeń powinien decydować wolny rynek i umowa między pracodawcą a pracownikiem

[nierówności dochodowe]

Oceń: nierówności_dochodowe

	1	2	3	4	5	
Powinniśmy dążyć do wyrównywania dochodów w społeczeństwie	○	○	○	○	○	Nierówności dochodowe są naturalne i nie powinniśmy ich niwelować

POLITYKA

[nastroje społeczne]

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w Polsce zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?

	1	2	3	4	5	
W dobrym	○	○	○	○	○	W złym

[demokracja po 2015]

Stan polskiej DEMOKRACJI po 2015 roku uległ:

- ○ Poprawie, wcześniej było gorzej
- ○ Pogorszeniu, wcześniej było lepiej
- ○ Nie uległ znaczącej zmianie
- ○ Trudno powiedzieć

[gospodarka po 2015]

Stan polskiej GOSPODARKI po 2015 roku uległ:

- ○ Poprawie, wcześniej było gorzej
- ○ Pogorszeniu, wcześniej było lepiej
- ○ Nie uległ znaczącej zmianie
- ○ Trudno powiedzieć

[wybory]

Gdyby w najbliższą niedzielę miały się odbyć wybory parlamentarne, to ludzie powinni w nich wziąć udział, ponieważ:

- ◯ Konieczna jest ZMIANA obecnej polityki
- ◯ Konieczna jest KONTYNUACJA obecnej polityki
- ◯ Ludzie nie powinni głosować w tych wyborach
- ◯ Trudno powiedzieć

[wola zmiany]

Gdybym mógł/mogła, to zmienił(a)bym wiele w naszym kraju

	1	2	3	4	5	
TAK, zdecydowanie się zgadzam	◯	◯	◯	◯	◯	NIE, zdecydowanie się nie zgadzam

[duma narodowa]

Odczuwam dumę z tego, jak funkcjonuje polskie państwo

	1	2	3	4	5	
TAK, zdecydowanie się zgadzam	◯	◯	◯	◯	◯	NIE, zdecydowanie się nie zgadzam

ŚWIATOPOGLĄD

[ochrona wartości]

Powinniśmy dążyć do szczególnej ochrony tradycyjnych wartości (religijnych, rodzinnych itp.)

	1	2	3	4	5	
TAK, zdecydowanie się zgadzam	◯	◯	◯	◯	◯	NIE, zdecydowanie się nie zgadzam

[szkoła: autorytety]

Szkoły powinny uczyć przede wszystkim posłuszeństwa wobec autorytetów

	1	2	3	4	5	
TAK, zdecydowanie się zgadzam	◯	◯	◯	◯	◯	NIE, zdecydowanie się nie zgadzam

[szkoła: tolerancja]

Szkoły powinny uczyć przede wszystkim tolerancji i szacunku dla innych

	1	2	3	4	5	
TAK, zdecydowanie się zgadzam	○	○	○	○	○	NIE, zdecydowanie się nie zgadzam

[manifestacje światopoglądowe]

Ludzie powinni mieć prawo do organizowania manifestacji dotyczących kwestii światopoglądowych

	1	2	3	4	5	
TAK, zdecydowanie się zgadzam	○	○	○	○	○	NIE, zdecydowanie się nie zgadzam

[związki partnerskie]

Oceń: związki_partnerskie

	1	2	3	4	5	
Prawo powinno dopuszczać zawieranie związków partnerskich przez osoby tej samej płci	○	○	○	○	○	Prawo NIE powinno dopuszczać zawierania związków partnerskich przez osoby tej samej płci

[definicja małżeństwa]

Oceń: definicja_małżeństwa

	1	2	3	4	5	
Pojęcie "małżeństwo" może obejmować związki osób tej samej płci	○	○	○	○	○	Pojęcie "małżeństwo" powinno być zarezerwowane tylko dla związków kobiety i mężczyzny

[miękkie narkotyki]

Oceń: miękkie_narkotyki

	1	2	3	4	5	
Prawo powinno pozwalać na posiadanie tzw. miękkich naroktyków (np. marihuany)	○	○	○	○	○	Prawo powinno zakazywać posiadania tzw. miękkich naroktyków (np. marihuany)

[klauzula sumienia]

Oceń: klauzula_sumienia

	1	2	3	4	5	
Lekarz lub farmaceuta powinien mieć prawo do tzw. klauzuli sumienia (tj. powstrzymania się od wykonania świadczeń niezgodnych z jego sumieniem)	○	○	○	○	○	Lekarz lub farmaceuta nie powinien mieć prawa do tzw. klauzuli sumienia (tj. powinien wykonywać wszystkie świadczenia, nawet jeśli są niezgodne z jego sumieniem)

[in vitro]

Oceń: in_vitro

	1	2	3	4	5	
Metoda zapłodnienia in vitro powinna być finansowana z budżetu państwa	○	○	○	○	○	Metoda zapłodnienia in vitro NIE powinna być finansowana z budżetu państwa

[dyskryminacja osób homoseksualnych]

Oceń: dyskryminacja

	1	2	3	4	5	
Osoby homoseksualne są w Polsce dyskryminowane	○	○	○	○	○	Osoby homoseksualne NIE są w Polsce dyskryminowane

[prawo aborcyjne]

Oceń: prawo_aborcyjne

	1	2	3	4	5	
W Polsce obowiązuje zbyt restrykcyjne prawo aborcyjne. Powinno być zliberalizowane	○	○	○	○	○	W Polsce obowiązuje zbyt liberalne prawo aborcyjne. Powinno być ograniczone

[duchowni a polityka]

Oceń: duchowni_polityka

	1	2	3	4	5	
Duchowni NIE powinni się wypowiadać na tematy związane z polityką	○	○	○	○	○	Duchowni powinni się wypowiadać na tematy związane z polityką

[religia w szkołach]

Oceń: religia_szkoły

	1	2	3	4	5	
Lekcje religii powinny odbywać się w szkołach	○	○	○	○	○	Lekcje religii NIE powinny odbywać się w szkołach

[finansowanie kościołów]

Oceń: finansowanie_kościoła

	1	2	3	4	5	
Kościoły i związki wyznaniowe powinny być wspierane finansowo z budżetu państwa	○	○	○	○	○	Kościoły i związki wyznaniowe NIE powinny być wspierane finansowo z budżetu państwa

[skandale seksualne]

Oceń: kościół_skandale

	1	2	3	4	5	
Kościół katolicki w Polsce WŁAŚCIWIE reaguje na informacje dot. skandali seksualnych z udziałem duchownych	○	○	○	○	○	Kościół katolicki w Polsce NIEWŁAŚCIWIE reaguje na informacje dot. skandali seksualnych z udziałem duchownych

SPOŁECZEŃSTWO / GOSPODARKA

[ochrona środowiska]

Powinniśmy robić więcej dla ochrony środowiska naturalnego

	1	2	3	4	5	
TAK, zdecydowanie się zgadzam	○	○	○	○	○	NIE, zdecydowanie się nie zgadzam

[kobiety w polityce]

Byłoby lepiej, gdyby więcej kobiet było aktywnych w polityce

	1	2	3	4	5	
TAK, zdecydowanie się zgadzam	○	○	○	○	○	NIE, zdecydowanie się nie zgadzam

[feminatywy]

Powinniśmy częściej używać żeńskich końcówek dla nazw zawodów wykonywanych przez kobiety (np. polityczka, reżyserka, socjolożka)

	1	2	3	4	5	
TAK, zdecydowanie się zgadzam	○	○	○	○	○	NIE, zdecydowanie się nie zgadzam

[węgiel]

Oceń: węgiel

	1	2	3	4	5	
Węgiel powinien być podstawowym surowcem energetycznym w Polsce	○	○	○	○	○	Powinniśmy dążyć do większego wykorzytywania bardziej ekologicznych surowców (np. energii odnawialnej)